

Høringsmateriale til restaureringsprojekt i Stavis Å

Indholdsfortegnelse

1	INDLEDNING	2
2	PROJEKTSKITSE	4
3	KONSEKVENSVURDERING	7

1 Indledning

Nordfyns Kommune ønsker at etablere et restaureringsprojekt i Stavis Å Sydvest for Morud by. Projektet omhandler udlæggelse af gydebanker samt fysiske variationstiltag på en cirka 600 m strækning. Der er i forbindelse med den indledende del af projektet ikke foretaget en konsekvensvurdering af eventuelle øvrige tekniske anlæg i området, herunder søgning af ledningsanlæg. Der er desuden ikke foretaget analyser af projektet i forhold til planforhold, lovgivning m.v. Disse forhold vil forud for en projektrealisering blive afdækket af kommunen.

Det topografiske opland til Sjormarken er ca. 2.000 ha, og udgør herunder en væsentlig del af Morud.

Ud fra vandløbsstation i Stavis Å v. Stavis Bro (stationsnummer 4500005) kan sommermedianafstrømningen beregnes til 0,023 l/s/ha, årsmiddel til 0,080 l/s/ha, vintermiddel 0,117 l/s/ha og absolut maksimum til 0,725 l/s/ha. Det kan ikke udelukkes, at der som følge af placeringen tæt på Morud kan forekomme større afstrømningsintensiteter som følge af regnvands betingede udløb.

2 Projektskitse

Figur 2: Oversigtlig fremstilling af projektskitse med angivelse af omlægning af eksisterende vandløbsbund (orange streg) og etablering af nye gydestryg (grøn streg). Eksisterende vandløb er angivet med blå streg, stationering med sort markering og matrikelgrænser med gul streg og nummer.

Omlægning af vandløb

Der etableres 5 nye gydestrækninger af hver 20 meters længde med mellemliggende opvækstområder. Gydestrækningerne etableres med 4 ‰ fald og de mellemliggende strækninger med 1,5-1,9 ‰ fald, jf. Tabel 1 og figur 2.

Den eksisterende bund afgraves, og profilet udvides i nødvendigt omfang. Profilet etableres med udgangspunkt i en bundbredde på 2-3 m (i regulativet er strømrønden på strækningen angivet til 1,5-2 m), hvormed det er muligt at etablere fysisk variation i profilet. Vandløbet kan herudover foretage en naturlig udvikling uden at vandføringsevnen forringes. Det store fald igennem broen nedstrøms projektområdet vil blive forsøgt udjævnet op gennem projektet (fig. 3), omfanget af den udjævning skal tilpasses in-situ.

I forbindelse med afgravningen forefindes der strækningsvist stenmateriale i vandløbet. Da det erfaringsmæssigt er svært at genanvende dette i nye gydestryg foreslås dette anvendt til skabelsen af fysisk variation på de mellemliggende strækninger. Dette eksempelvis ved, at stenmateriale skræbes ud i den ene side af vandløbet, mens profilændringen foretages og herefter tilpasses, så det indgår naturligt i det nye profil.

Afgravet jordvolumen forslås for nuværende udlagt i umiddelbar tilknytning til afgravningsstedet i et op til 0,1 m tykt lag. Dette skal dog endeligt klarlægges forud for en realisering. På strækninger med gydestryg skal bunden afgraves yderligere 0,3 m for at gøre plads til stenudlægning.

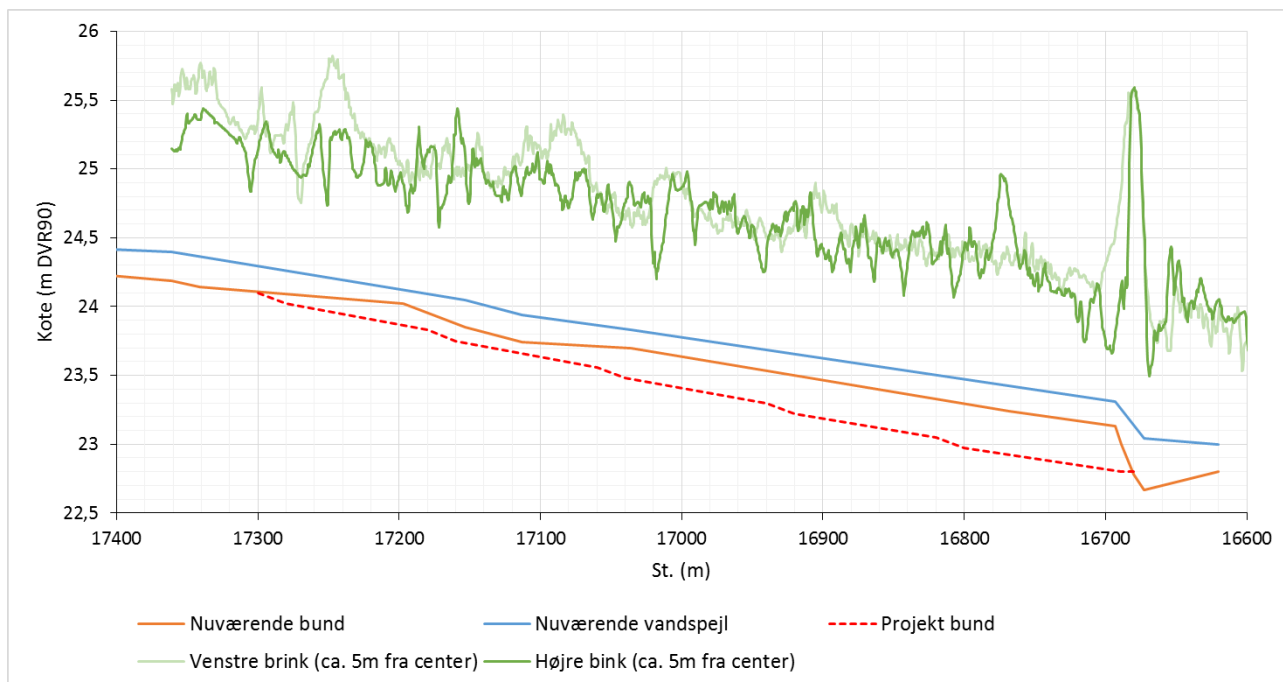
Der forventes afgravet ca. 500 m³ materiale af bund og skråningsanlæg.

Gydestrygene etableres ved udlægning af et 0,3 m tykt lag af gydegrus (85 % nøddesten og 15 % singles). Stenudlægning skal foretages med stor variation både i længde- og bredderetningen, således der opstår mange fronter og varierende strømningsstrukturer, som vil fordre ørredgydning og gode opvækstområder. Udlægningen foretages på selve stryget, angivet i Tabel 1, samt ca. 2 m op- og nedstrøms stryget. Udvidelsen af strygene skal sikre stabilitet samt funktionalitet af stryget. Der forventes anvendt ca. 90 m³ gydegrus til etableringen af de foreslåede stryg.

For at øge funktionaliteten af de mellemliggende strækninger som opvækstområder foreslås det, at der pletvist udlægges små dynger af gydegrus (størrelsesordenen 0,5*1*0,1 m (bredde*længde*højde)) samt større skjulesten (100-250 mm). Dette vil være medvirkende til at øge den fysiske variation på strækningen, ligesom der skabes egnede habitater for smådyr samt ørredynglen. Det forventes, at der naturligt over tid vil ske en tilførsel af dødt ved fra de tilstødende arealer, som med fordel kan efterlades i vandløbet til forøgelse af den fysiske variation. Det skal dog sikres, at det efterladte vedmateriale ikke må forringe afstrømningsevnen. Der forventes anvendt ca. 5 m³ stenmateriale til etablering af fysiskvariation på de mellemliggende strækninger. Omfanget tilpasses in-situ og i forhold til omfanget af eksisterende stenmateriale.

Tabel 1: Angivelse af fysiske dimensioner af projektforslaget.

St. (m)	Bund (m DVR90)	Bundlinje fald (‰)	Bundbredde (m)	Bemærkning
17.300	24,10	*	*	Eksisterende bund
		4,0		Stryg nr. 1
17.280	24,02	*		
		1,9		
17.180	23,83	*		
		4,0		Stryg nr. 2
17.160	23,75	*		
		1,9		
17.060	23,56	*		
		4,0		Stryg nr. 3
17.040	23,48	*	3	
		1,8		
16.940	23,3	*		
		4,0		Stryg nr. 4
16.920	23,22	*		
		1,7		
16.820	23,05	*		
		4,0		Stryg nr. 5
16.800	22,97	*		
		1,5		
16.689	22,80	*	*	
		0		Vejbro
16.680	22,80	*		Eksisterende bund

Figur 3: Længdeprofil med angivelse af den foreslåede projektbund. Bemærk, at angivelsen af den nuværende bund alene er angivet ud fra få enkelt målinger og der herfor er større variation end det fremstillede profil viser. Det nuværende terræn er angivet i en afstand af ca. 5 m fra centerlinjen i det eksisterende profil, der kan være mindre afvigelser i angivelsen og terræn kan herfor kun betragtes som vejledende.

3 Konsekvensvurdering

Afvandingsmæssige forhold

Det generelle vandspejlsniveau i vandløbet og på de tilstødende arealer sænkes med op til ca. 20 cm over en ca. 600 m lang strækning opstrøms broen, som følge af den foreslåede omlægning af bunden. Opstrøms herfor påvirkes vandspejlet ikke, idet de nuværende dimensioner opretholdes.

Indeværende projekt påvirker således ikke det generelle vandspejlsniveau på arealerne omkring Langesøhallen m.fl., men forventes at forbedre afledningen af vand i forbindelse med store afstrømning ligesom tilstopning af broen og heraf følgende stuvning reduceres. Oversvømmelsesrisikoen vurderes således reduceret væsentligt.

Miljømæssige forhold

Alene i den offentlige del af Stavis Å er der beliggende ca. 10 km vandløb opstrøms Sjørbo, hertil kommer diverse tilløb. Af MiljøGIS fremgår det, at miljøtilstanden for fisk opstrøms Sjørbo er moderat. Af DTU Aqua's ørredkort fremgår der tilsvarende et dyk i tilstanden opstrøms Sjørbo. Dette indikerer, at der ved broen kan være udfordringer med passage. Der er i indeværende analyse ikke undersøgt, hvorvidt der er andre faktorer, som påvirker miljøtilstanden, eller om der forefindes andre spærringer længere opstrøms i systemet.

Ved projektet udnyttes det eksisterende fald i broen og på vandløbsstrækningen til at skabe 5 nye gydestryg af hver 20 m samt opvækstområder for ørreder på de mellemliggende strækninger, hvilket vil kunne understøtte en forbedring i vandløbets miljøtilstand.